

Загальна інформація про проект USAID АгроІнвест

USAID АгроІнвест - це проект технічної допомоги, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Метою проекту є сприяння відновленню економічного піднесення в сільськогосподарському секторі України на основі розвитку конкурентоспроможного агробізнесу різних організаційно-правових форм та масштабів. Проект ставить за мету сприяти зміцненню експортного потенціалу України як учасниці глобальної ініціативи з забезпечення продовольчої безпеки. Проект також покликаний допомогти українським селянам краще розуміти та захищати свої права на землю і продумано розпоряджатися своєю власністю для зміцнення добробуту своїх сімей та України в цілому.

Проект USAID АгроІнвест працює в трьох напрямках:

1. Підтримка стабільного законодавчого середовища, що сприятиме розвитку ринкової економіки

Проект USAID АгроІнвест бере участь у розробці стратегії ринкових реформ, що відповідає вимогам СОТ, і працює над реалізацією цієї стратегії спільно з урядом України і громадськими організаціями. Проект підтримує розвиток галузевих асоціацій, які сприятимуть реалізації ключових реформ, з тим щоб вони могли ефективно впливати на політику, а також здійснює програми підвищення правової обізнаності, щоб допомогти громадянам краще розуміти і захищати свої права на землю.

2. Стимулювання доступу аграріїв до фінансування

Проект USAID АгроІнвест допомагає малим і середнім виробникам (МСВ) отримати доступ до фінансових послуг. Він працює з фінансовими установами, постачальниками матеріально-технічних ресурсів, техніки та обладнання, переробниками, трейдерами та іншими учасниками ланцюжка доданої вартості, підтримуючи розширення лінійки доступніших фінансових продуктів, що враховують потреби сільгосптоваровиробників.

3. Сприяння розвитку ринкової інфраструктури для МСВ

Проект USAID АгроІнвест сприяє зміцненню організацій виробників і кооперативів, а також створює й розвиває ефективні маркетингові канали для МСВ. Проект надає допомогу підприємствам і некомерційним організаціям з метою розвитку оптових та/або регіональних ринків, а також розбудови ринку послуг й інфраструктури, включаючи створення потужностей для зберігання продукції в охолодженому стані, сортування й пакування.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Вісник Проекту USAID АгроІнвест

Січень 2015 року

Новини Проекту	2
Радіопрограма «Моя земля – моє право»	2
Дводенний тренінг для консультантів із впровадження сертифікації виробників та переробників сільськогосподарської продукції, Київ	2
Прес-конференція «Чи потрібні державі кредитні спілки?», Київ	3
Навчальна поїздка фахівців кредитної спілки «Харківська каса взаємодопомоги» в Херсон	4
Особливості набуття та реалізації прав на землю», Ужгород	5
Круглий стіл «Якою уряду і аграрній спільноті бачиться нова регуляторна політика в аграрній сфері і наскільки успішною вона виявиться?», Київ	7
Ознайомча поїздка з питань дерегуляції підприємницького середовища в сільськогосподарському секторі, Чехія та Польща	8
Радіопрограма «Моя земля – моє право»	9
Прес-конференція на тему "Боротьба з корупцією у земельних відносинах: дійсність чи імітація?", Київ	9
Четверті Всеукраїнські громадські слухання з питань розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, Київ	10
Практичні заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Рівненська, Тернопільська області	10
Наступні події	11
АгроІнвест у ЗМІ	15
Інформаційні матеріали Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань	16
Локальні ринки вирішують стратегічні завдання	16
Чи вдасться розкрити вітчизняний АПК?	19
Десять кроків... тупцювання на місці?	22

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

13 січня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос», вийшла в ефір чергова радіопроеграма «Моя земля – моє право».

Випуск підготовлено у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проєк-

ту USAID AgroInvest. Тема випуску: «[Новації в державній реєстрації прав на нерухоме майно: інформація стане доступнішою](#)».

Дводенний тренінг для консультантів із впровадження сертифікації виробників та переробників сільськогосподарської продукції, Київ

15–16 січня 2015 року Проєкт USAID AgroInvest провів перший етап дводенного тренінгу для консультантів із впровадження сертифікації виробників та переробників сільськогосподарської продукції в рамках проєкту підготовки мережі консультантів для надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад із впро-

вадження підприємств та методів проведення діагностичних аудитів на підприємствах.

Мета заходу: підготовка місцевих тренерів, які зможуть самостійно надавати послуги виробникам сільськогосподарської продукції та переробним підприємствам з підготовки їх виробництв до проходження сертифікації за система-

ми Global GAP та/або HACCP. У семінарі взяли участь фахівці, відібрані за результатами спеціального тестування, якому передувало одностороннє тренінг. За результатами проходження навчання учасникам були видані сертифікати та надана можливість виконати практичні роботи з консультаційної підготовки фермерських господарств та малих переробних підприємств. У цілому передбачена підготовка 15 – 20 консультантів, які будуть навчати персонал підприємств та надавати допомогу з підготовки документації щодо систем управління безпекою продукції, заснованих на принципах HACCP. Як практичне заняття для 5 підприємств передбачена розробка документації з систем управління безпекою продукції, заснованих на принципах HACCP і узгоджених з вимогами українського харчового законодавства.

Прес-конференція «Чи потрібні державі кредитні спілки?», Київ

21 січня 2015 року кредитні спілки публічно поставили перед найвищим керівництвом України питання: чи потрібні державі ці фінансові установи? Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) і Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ) за підтримки Проекту USAID «Агроінвест» провели прес-конференцію, під час якої застерегли, що останні зміни до Податкового кодексу України призведуть до значного погіршення ситуації в сектору кредитних спілок і від цього, в першу чергу, постраждають найменш захищені українці.

«Сьогодні саме кредитні спілки, які працюють не з олігархами, не з великими індустріальними монстрами, незважаючи на всі проблеми та негаразди фінансової системи, продовжують надавати фінансові послуги пересічним українцям, здебільш малозабезпеченим верствам населення. У ці складні часи, коли вже ніхто не може поради, де краще зберігати гроші, іноземна валюта коливається, чимала кількість банків, попри державну підтримку, збанкрутіла, кредитні спілки залишаються практично єдиними фінансовими установами, які продовжують кредитувати й виконувати свої зобов'язання перед вкладниками», — зазначила

Вікторія Волковська, президент ВАКС.

Також пані Волковська наголосила, що членами кредитних спілок наразі є близько 1 млн громадян України, а це — виборці. І голосували вони на останніх виборах із надією на позитивні зміни в державі. Однак «новорічний подарунок» від народних обранців у вигляді змін до Податкового кодексу не тільки не виправдовує їхніх сподівань, а призведе до закриття певної частини кредитних спілок — відповідно, лікарі, фермери, вчителі, звичайні працівники підприємств будуть позбавлені такої потрібної їм фінансової підтримки.

Крім того, за словами Петра Маковського, голови ради КС «Вигода» (м. Стрий), без роботи залишаться і працівники кредитних спілок, а значить і їхні родини постраждають від дій держави.

«Кредитна спілка — це самоорганізація людей із доволі низькими доходами. На прикладі КС «Вигода» можу сказати, що в 2014 році ми видали 7 200 кредитів. Середній за розміром кредит склав 8 200 грн. Така статистика якнайкраще демонструє, що кредитні спілки є соціально спрямованими установами, які створені задля вирішення щоденних проблем пересічних громадян.

У США закон про кредитні спілки з'явився у 1932 році. Тоді кредитні спілки використовували як механізм стабілізації ситуації в країні. І кредитні спілки там досі є альтернативою банкам. Сьогодні кожен третій американець — член кредитної спілки... Україна має гарні приклади, на яких варто вчитися!», — наголосив Петро Маковський.

Зміни до Податкового кодексу викликають сумнів: чи не перехитрували чиновники самих себе?! Учасники й організатори прес-конференції твердять, що вперше в історії України зміни до надзвичайно важливого документа — Податкового Кодексу — були ухвалені без обговорення, розрахунків, урахування інтересів української громади.

«Ми проти тих методів, до яких вдається держава. І не можна все виправдовувати війною!», — наголошує Петро Маковський.

Сутність змін в оподаткуванні кредитних спілок за новою редакцією Податкового кодексу полягає в тому, що ними кредитні спілки позбавили статусу неприбуткових установ і змусили використовувати в своїй діяльності реєст-

раторів розрахункових операцій (РРО).

«За підсумками 9 місяців 2014 року кредитні спілки мали 61,5 млн грн нерозподіленого доходу. Гіпотетично, якщо за результатами діяльності в поточному році цей показник буде вищим, кредитні спілки муситимуть у 2016-ому заплатити державі понад 10 млн грн у вигляді податку на прибуток. Однак за такої ситуації з оподаткуванням уже в 2015-ому держава може не отримати 20 млн грн податку на прибуток з доходів фізичних осіб і військового збору, адже кредитні спілки вже зараз замислюються, чи працювати далі», - пояснює Людмила Кравченко, віце-президент НАКСУ. За прогнозами Петра Козинця, президента НАКСУ, якщо так буде й надалі, то протягом 2015-го з ринку можуть піти 30–50 % кредитних спілок.

«То як рахували й задля

чого позбавили кредитні спілки статусу неприбутковості?», — запитують представники ринку в народних депутатів.

При цьому і представники профільних асоціацій, і керівники кредитних спілок розуміють, що зміни в оподаткуванні спричинять не тільки додаткове фінансове навантаження на них, а й зумовлять тиск у вигляді перевірок фіскальних служб, а це коштуватиме державі грошей.

«Складається таке враження, що українські державотворці під реформами розуміють зміни на гірше, а не на краще», — резюмує Людмила Кравченко. «При такому оподаткуванні насправді найбільше втрапить держава, бо довіра до неї з боку громадян впаде», — додає Петро Маковський.

Власне, щоб уникнути значного погіршення ситуації на ринку кредитних спілок, учасники прес-конференції

публічно вимагали негайно переглянути Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 грудня 2014 р. № 71-VIII та відповідно змінити і Податковий кодекс України.

«Ми всі хочемо вистояти в ці складні для країни часи та жити гідно. Але це можливо лише за умови виваженого, продуманого та прорахованого підходу», — стверджує Вікторія Волковська.

Усі свої зауваження, застереження й пропозиції учасники ринку виклали у Відкритому зверненні, яке було направлено до народних депутатів і надане журналістам під час прес-конференції. Автори документа сподіваються, що в конструктивному діалозі обом сторонам вдасться віднайти найбільш виважене рішення й запобігти негативним наслідкам.

Навчальна поїздка фахівців кредитної спілки «Харківська каса взаємодопомоги» в Херсон

21–23 січня 2015 року відбулася організована проектом USAID АгроІнвест навчальна поїздка фахівців кредитної спілки «Харківська каса взаємо-

допомоги» (ХКВД) до Херсону.

У ході поїздки представники ХКВД ознайомилися з методиками і практиками кредитування малих сільгоспвиробників, які застосовуються херсонськими кредитними спілками «Громада» та «Народна довіра».

Обмін досвідом торкався дуже широкого кола питань, починаючи від підготовки персоналу та ефек-

тивних способів залучення кредитних ресурсів до методики оцінки позичальників та управління простроченою заборгованістю.

Зі свого боку, херсонські кредитні спілки ознайомилися з досвідом «ХКВД» у споживчому кредитуванні міського населення задля його наступного впровадження, оскільки диверсифікація кредитного порт-

феля є для них актуальним завданням. Обмін успішним досвідом виявився корисним для кредитних спілок, і вони вирішили підтримувати регулярні контакти й здійснювати навчальні поїздки на постійній основі.

Особливості набуття та реалізації прав на землю», Ужгород

22 січня 2015 року в Ужгороді в рамках реалізації Проекту «Створення та розбудова Ресурсного центру та веб-порталу з прав на землю» партнер Проекту USAID AgroInvest – Земельна спілка України – провела навчальний семінар на тему «Земельні відносини 2015. Вирішення проблемних питань». Мета навчального заходу полягала у підвищенні рівня обізнаності у земельних питаннях надавачів первинної та вторинної правової допомоги, землевпорядників, представників органів місцевого самоврядування та державної влади. На семінарі були розглянуті такі питання:

- Земельна реформа: сучасний стан та перспективи завершення.
- Реєстраційні процедури у 2015 році.
- Реєстрація земельних ділянок та прав на них: актуальні питання:

- ⇒ необхідні документи для державної реєстрації земельних ділянок;
- ⇒ реєстрація прав при наявності розбіжностей щодо відомостей у правовстановлюючих документах та відомостей, наданих Державним земельним кадаст-

ром;

- ⇒ особливості реєстрації права спільної сумісної та спільної часткової власності;

- ⇒ типовий договір.
- Забезпечення доступу до відомостей Державного земельного кадастру для інших суб'єктів;
- Встановлення та зміна цільового призначення земель;
- Будівництво на землях сільсь-

із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки; підстава для розроблення, склад документації, погодження меж земельної ділянки, затвердження;

⇒ проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки для різних категорій земель; підстава для розроблення, склад документації, погодження, затвердження;

⇒ проект землеустрою щодо встановлення меж прибережної захисної смуги водного об'єкта;

⇒ проекти землеустрою щодо створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань;

⇒ підстава для розроблення, склад документації, погодження, затвердження, внесення даних до ДЗК.

У навчальному заході взяли участь 70 осіб.

По закінченні навчального заходу були отримані позитивні відгуки учасників щодо його корисності, надані позитивні коментарі щодо доступності та повноти наданої на семінарі інформації та висловлені побажання щодо доцільності та необхідності частішого проведення таких навчальних заходів.

Учасникам було надано роздаткові матеріали та інформаційні буклети із земельних питань, які вони зможуть використовувати у своїй роботі.

⇒ підстави для відмови у проведенні державної реєстрації земельних ділянок;

- Проблемні питання відчуження земельних ділянок, право на які засвідчене старими державними актами;
- Розпорядження землями комунальної власності;

⇒ особливості розмежування земель державної та комунальної власності;

⇒ землі комунальної власності за межами населених пунктів;

⇒ державна реєстрація права комунальної власності на земельні ділянки;

⇒ реєстрація права оренди та договору оренди землі;

- Сервітут, порядок встановлення (в т.ч. судовий), дія, випадки припинення; особливості укладання сервітуту на землі державної і комунальної власності;

когосподарського призначення;

- Розміщення промислових об'єктів на землях сільгосппризначення;
- Інвентаризація земель промислових підприємств;
- Правовий режим нерозподілених земель колективної власності (польові дороги, господарські двори, лісосмуги тощо);
- Операції із земельними паями (не успадкованими та не витребуваними); нерозподілені, не оформлені паї;
- Особливості використання земельних паїв на меліорованих землях та під багаторічними насадженнями;
- Особливості оренди невитребуваних земельних часток (паїв);
- Оренда земельних ділянок, власники яких померли (відумерла спадщина);
- Розробка документації із землеустрою;

⇒ технічна документація

Круглий стіл «Якою уряду і аграрній спільноті бачиться нова регуляторна політика в аграрній сфері і наскільки успішною вона виявиться?», Київ

23 січня 2015 року в інформаційній агенції Укрінформ відбулося чергове засідання Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань.

Захід був проведений у форматі круглого столу на тему "Якою уряду і аграрній спільноті бачиться нова регуляторна політика в аграрній сфері і наскільки успішною вона виявиться" у рамках інформаційно-роз'яснювальної кампанії "Моя земля -- моє право", яка здійснюється Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID AgroInvest.

У круглому столі взяли участь:

- Володимир Лапа, заступник міністра аграрної політики та продовольства;
- Леонід Козачеко, народний депутат України, член депутатської фракції Партії "Блок Петра Порошенка";
- Олександр Каліберда, заступник керівника Проекту USAID AgroInvest;
- Олександр Жемойда, виконавчий директор Українського клубу аграрного бізнесу;
- Олександр Ярославський, заступник генерального директора Української аграрної конфедера-

ції;

- Олег Проценко, проєктний менеджер ГО "Легкий Бізнес"
- Денис Соболев, менеджер з питань стратегічного розвитку Американської торговельної палати в Україні;
- Микола Пучачов, заступник директора ННЦ "Інститут аграрної економіки";
- Олена Бородіна, завідувач відділу економіки і політики аграрних перетворень ДУ "Інститут економіки та прогнозування" НАН України.

Фахівці обговорили такі питання:

- для чого потрібна аграрна дерегуляція;
- наскільки дієвою може виявитися нова регуляторна політика, здійснювана в аграрній сфері;
- якого законодавчого підкріплення потребує сучасна аграрна дерегуляція;
- чи легко буде запровадити нову регуляторну політику з огляду на опір, який їй може чинити сформований у попередні роки і добре організований клас управлінських бюрократів;
- чи готове Міністерство аграрної політики та про-

довольства, Держземагентство та інші регулятори аграрного та земельного ринків передати частину своїх контрольних функції громадським організаціям, які опікуються сільгоспвиробництвом;

- як повинні співпрацювати Міністерство аграрної політики та продовольства, Держземагентство та інші органи влади з громадськими організаціями у питаннях регулювання аграрних відносин;
- якою мірою нова аграрна регуляторна політика враховує вітчизняні реалії та закордонний досвід;
- коли українські сільгоспвиробники реально відчують на собі результати дерегуляції?

Ознайомча поїздка з питань дерегуляції підприємницького середовища в сільськогосподарському секторі, Чехія та Польща

25-31 січня 2015 року Проект USAID АгроІнвест провів ознайомчу поїздку для керівників національних асоціацій сільськогосподарського сектору та уря-

довців, які представляють Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі та Адміністрацію пре-

зидента, з метою вивчення організації роботи з дерегуляції підприємницького середовища в сільськогосподарському секторі. У ході поїздки учасники ознайомилися з досвідом держав – членів Європейського Союзу у державному регулюванні ринків сільськогосподарської продукції та торгівлі і механізмом передачі регуляторних функцій до саморегулювних організацій. Учасники отримали інформацію про кращі міжнародні практики та інструменти, що дозволить їм застосовувати отриману інформацію та знання в розробці пропозицій для ухвалення рішень щодо аграрної політики в Україні. Крім того, учасники зустрілися і встановили прямі контакти зі своїми колегами в Чехії і Польщі, що сприятиме подальшій взаємодії та обміну інформацією.

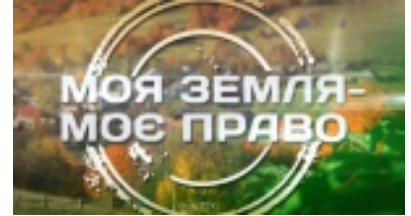

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

27 січня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос», вийшла в ефір чергова радіопрограма «Моя земля – моє право».

Випуск підготовлений у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проек-

ту USAID АгроІнвест. Тема випуску: «[Аграрна політика нового уряду](#)».

Прес-конференція на тему "Боротьба з корупцією у земельних відносинах: дійсність чи імітація?", Київ

29 січня 2015 року відбулася прес-конференція на тему "Боротьба з корупцією у земельних відносинах: дійсність чи імітація?" Захід був проведений у рамках чергового засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, створеного Українським освітнім центром реформ за підтримки Проекту USAID АгроІнвест.

На прес-конференції був проаналізований стан реалізації заявлених положень української влади щодо боротьби з корупцією у земельних відносинах та результати виконання програми «10 кроків для подолання корупції у земельних відносинах».

- У засіданні в якості доповідачів взяли участь:
- Андрій Мартин, завідувач кафедри земельного правознавства НУБІП України
- Андрій Кошиль, президент Асоціації «Земельна спілка України»;
- Сергій Біленко, член Ради Асоціації

«Земельна спілка України»

- Анна Нагнибіда, виконавчий директор ВГО «Спілка землевпорядників України»
- Павло Кулинич, головний юридичний радник Проекту USAID АгроІнвест.

Експерти обговорили такі питання:

- програма «10 кроків для подолання корупції у земельних відносинах»: результати реалізації;
- чому знищення корупції у земельних відносинах є складною задачею в Україні?
- що заважає реалізувати кон-

кретні кроки для боротьби з корупцією у земельній сфері?

- реальні механізми впливу громадського сектору на прийняття владних рішень;
- чому діяльність міжнародних донорів не призводить до реальних зрушень у сфері боротьби з корупцією у земельних відносинах?

Четверті Всеукраїнські громадські слухання з питань розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, Київ

29 січня 2015 року відбулися IV кооперативні громадські слухання. Основна тема цього річних слухань – "Кооперація як умова інтеграції фермерських господарств та особистих селянських господарств до Європейського ринку".

Участь у слуханнях взяли біля 250 осіб: фермери, кооператори, науковці та представники влади в особі заступника міністра аграрної політики та продовольства України Володимира Лапи та заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земель-

них відносин Вадима Івченка.

Відкрив Слухання президент Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Іван Томич. Ґрунтовний аналіз стану ОСГ та фермерських господарств у розрізі сегментів їх виробництва, фінансових ресурсів та державної підтримки здійснив співдоповідач директор ННЦ "Інститут аграрної економіки" Юрій Лупенко. Досвідом діяльності вітчизняних кооператорів поділилися голови кооперативів Олег Поліщук з Рівненщини та Микола Осипчук з Дніпропетровщини, а свій погляд на процеси в кооперативному русі України та їх підтримку іноземними донорськими організа-

ми висловили Ерік Блайх, керівник проекту USAID АгроІнвест, Мартен Боріваж, програмний менеджер СОКОДЕВІ та Денис Ковальський, представник фермерства Канади.

Керівник напрямку "Розвиток ринкової інфраструктур" Проекту USAID АгроІнвест Микола Гриценко виступив на слуханнях з доповіддю на тему:

"Кооперація – основа впровадження європейських норм якості та безпечності сільськогосподарської продукції".

За результатами слухань було сформовано Ухвалу. Ухвала буде направлена в профільне міністерство, до Кабінету міністрів України, та до Верховної Ради України.

Практичні заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Рівненська, Тернопільська області

29–30 січня 2015 року Проект USAID АгроІнвест провів серію практичних занять для учасників проекту підготовки групи консультантів для надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад із впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції.

Метою занять було набуття учасниками практичних навиків з організації перевірки ситуації в коопера-

вах шляхом проведення діагностичного аудиту (аналіз документації, оцінювання відповідності виробничих потужностей, вивчення технологічних та допоміжних процесів) та створення на цій основі плану заходів, спрямованих на впровадження системи безпечності (якості) продукції, що базується на принципах HACCP та GLOBAL G.A.P.

Практичні заняття були проведені на базі трьох

сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів – партнерів Проекту, зокрема:

- 29 січня - СОК «Розвиток полуничних кооперативів», Тернопільська обл., Кременецький район, с. Лосятин;
- 30 січня - СОК «Молочні ріки», Рівненська обл., Гощанський р-н, с. Посягва;
- 30 січня - СОК «Західний», Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Обарів.

Наступні події

3 лютого 2015 року

Круглий стіл «Ринок продовольчих товарів: законодавчі перспективи та державна стратегія», Київ

3 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у круглому столі на тему: «Ринок продовольчих товарів: законодавчі перспективи та державна стратегія». Захід проводиться виданням «Юрист&Закон» з метою визначення ефективних механізмів, які допоможуть агросектору розвиватися. У круглому столі візьмуть участь також представники галузевих асоціацій, фахівці, та експерти ринку.

Місце проведення: Прес-центр БЦ ЛІГА, вул. Т. Шамрило, 23, м. Київ.

5 лютого 2015 року

Громадські обговорення ескізного проекту будівництва фермерського ринку в селі Музиківка, Херсонська область

5 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест проведе презентацію та громадські обговорення ескізного проекту будівництва фермерського ринку в селі Музиківка Білозірського району Херсонської області. Ескізний проект розробляється за технічної підтримки Проекту USAID АгроІнвест. Метою заходу є ознайомлення активу села з запропонованими проектними рішеннями створення ринку, їх обговорення та внесення корективів за результатами обговорень.

Місце проведення: село Музиківка, Білозірського району Херсонської області.

9-10 лютого 2015 року

Семінар «Європейський досвід самоуправління в аграрному секторі – Аграрні палати як інструмент розвитку сільських територій», Київ

9-10 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у міжнародному семінарі на тему «Європейський досвід самоуправління в аграрному секторі – Аграрні палати як інструмент розвитку сільських територій». Семінар проводитиметься за підтримки Європейської Комісії в рамках програми TAIEХ. Метою проведення заходу є вивчення Європейського досвіду з метою розробки Закону України «Про аграрні палати України» і впровадження його у практику на обласному та відомчому рівнях. У ході проведення заходу буде розглянуто та обговорено багато актуальних тем щодо формування самоуправління в аграрному секторі.

Місце проведення: м. Київ.

11 лютого 2015 року

Міжнародна виставка високотехнологічного овочівництва, промислового садівництва і виноградарства, Київ

11 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у заходах, який проводяться в рамках Міжнародної виставки високотехнологічного овочівництва, промислового садівництва і виноградарства «Фрукти. Овочі. Логістика». Зазначена виставка є майданчиком професійного ділового спілкування, яка об'єднує всіх учасників українського плодоовочевого бізнесу для рішення проблем, що виникають на всіх рівнях плодоовочевого бізнесу «від поля і саду до споживача». У рамках виставки Проект USAID АгроІнвест презентує підходи до вдосконалення логістики та ланцюгів збуту плодоовочевої продукції.

Місце проведення: виставковий центр «КиївЕкспоПлаза», вул. Салютна, 2Б, м. Київ.

12 лютого 2015 року

Практичні заняття із впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Кіровоградська область

12 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест проведе практичні заняття для учасників проекту підготовки групи консультантів для надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції.

Метою занять є надання учасникам практичних навичок з організації перевірки наявної ситуації в кооперативах шляхом проведення діагностичного аудиту (аналіз документації, оцінювання відповідності виробничих потужностей, вивчення технологічних та допоміжних процесів) та на основі цього написання плану заходів на впровадження системи безпечності (якості) продукції заснованих на принципах HACCP та GLOBAL G.A.P.

Практичні заняття будуть проведені на базі партнера Проекту – сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу «Іванковецький світанок».

Місце проведення: село Іванківці, Знам'янський район Кіровоградської області.

12-13 і 16-17 лютого 2015 року

Дводенний інтерактивний навчальний семінар "Основи лобіювання і найкращі практики співробітництва з державними органами влади", Київ

12-13 і 16-17 лютого 2015 року Проект USAID АгроІн-

вест проводить дводенні інтерактивні навчальні семінари "Основи лобювання і найкращі практики співробітництва з державними органами влади».

Мета семінарів полягає у підвищенні рівня обізнаності та отриманні представниками галузевих асоціацій та громадських організацій АПК практичних навичок співпраці з державними органами влади та особливостей комунікацій і лобювання.

До участі в семінарі запрошуються керівники та співробітники галузевих асоціацій і громадських організацій АПК. Очікується, що результатом семінарів стануть набуті знання і практичні навички представників галузевих асоціацій і громадських організацій у сфері ефективної комунікації з органами влади, що сприятиме кращому залученню асоціацій до участі у розробці аграрної політики та ефективнішому захисту і просуванню інтересів членів організацій.

Місце проведення: м. Київ, вул. Володимирська 4, 2-й поверх, офіс Проекту USAID АгроІнвест.

17 лютого 2015 року

Конференція «Агробізнес-2015: виклики, ризики, рішення», Київ

17 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у конференції «Агробізнес-2015: виклики, ризики, рішення», яку організовує журнал «Гроші». Значена конференція є платформою для реалізації ефективного діалогу бізнесу і держави та спільного створення нових можливостей для аграрного ринку України.

На конференції обговорюватимуться такі питання:

- Виклики-2015: фінансування, ринки збуту, адаптація до вимог ЄС;
- Рішення-2015: земельна реформа, інноваційні технології, програми стимулювання.

У конференції візьмуть участь аграрні компанії, агротрейдери, експерти ринку, представники державних органів влади, банки, страхові, лізингові та інвестиційні компанії.

Проект USAID АгроІнвест виступить на конференції з доповіддю на тему: «Стимулювання розширення агрокредитування малих і середніх сільгоспвиробників: нові підходи проекту технічної допомоги в умовах нових викликів».

Місце проведення: м. Київ.

18 лютого 2015 року

Конференція «Інвестиційно-інноваційний напрямок у збуті сільськогосподарської продукції», Херсонська область

18 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест у співпраці з Херсонською обласною державною адміністрацією проводить конференцію «Інвестиційно-інноваційний напрямок у збуті сільськогосподарської продукції». Під час конференції будуть розглянуті питання розвитку об'єктів ринкової інфраструктури Херсонської області, ланцюгів доданої вартості сільськогосподарської продукції, каналів збуту плодоовочевої продукції дрібних та середніх товаровиробників.

Місце проведення: м. Херсон, вул. Перекопська 11, ККЗ «Ювілейний».

19 лютого 2015 року

Практичний семінар «Земельні відносини 2015. Вирішення проблемних питань», Івано-Франківськ

19 лютого 2015 року в рамках реалізації Проекту «Створення та розбудова Ресурсного центру та Веб-порталу з прав на землю» партнер Проекту USAID АгроІнвест – Земельна спілка України – проводить навчальний семінар на тему «Новели земельного законодавства. Землеустрій. Особливості набуття та реалізації прав на землю». На семінар запрошуються надавачі первинної та вторинної правової допомоги, представники органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, землевпорядники, представники громадських організацій.

На семінарі будуть розглянуті такі питання:

- Земельна реформа: сучасний стан та перспективи завершення.
- Реєстраційні процедури в 2015 року. Реєстрація земельних ділянок та прав на них.
- Проблемні питання відчуження земельних ділянок, право на які засвідчене старими держактами.
- Розпорядження землями комунальної власності:
- Сервітут. Порядок встановлення (в т.ч. в судовому порядку), дія, випадки припинення. Особливості укладання сервітуту на землі державної і комунальної власності. Типовий договір.
- Забезпечення доступу до відомостей Державного земельного кадастру для інших суб'єктів.
- Встановлення та зміна цільового призначення

земель.

- Будівництво на землях сільськогосподарського призначення.
- Розміщення промислових об'єктів на землях с/г призначення.
- Інвентаризація земель промислових підприємств.
- Правовий режим нерозподілених земель колективної власності (польові дороги, господарські двори, лісосмуги тощо).
- Операції з земельними паями (не успадкованими та не витребуваними). Нерозподілені, неоформлені паї.
- Особливості використання земельних паїв на меліорованих землях та багаторічних насаджень.
- Особливості оренди невитребуваних земельних часток (паїв).
- Оренда земельних ділянок, власники яких померли (відумерла спадщина).
- Розробка документації із землеустрою.

Місце проведення: м. Івано-Франківськ.

20 лютого 2015 року

Практичні заняття із впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Чернівецька область

20 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест проведе практичні заняття для учасників проекту підготовки групи консультантів для надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції.

Метою занять є надання учасникам практичних навичок з організації перевірки наявної ситуації в кооперативах шляхом проведення діагностичного аудиту (аналіз документації, оцінювання відповідності виробничих потужностей, вивчення технологічних та допоміжних процесів) та на основі цього написання плану заходів на впровадження системи безпечності (якості) продукції заснованих на принципах HACCP та GLOBAL G.A.P.

Практичні заняття будуть проведені на базі партнера Проекту – Сторожинецького районного об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Господар Підгір'я».

Місце проведення: молокозавод «Молочний край», село Панка, Сторожинецький район, Чернівецька область.

24 лютого 2015 року

Семінар «Організація ефективних сімейних кролеферм», Львівська область

28 січня 2015 року Проект USAID АгроІнвест проводить семінар «Організація ефективних сімейних кролеферм». Семінар проводиться для кролівників та бажаних – членів кредитної спілки «Вигода» – з метою ознайомлення селян з сучасними технологіями та економікою кролівництва в умовах домогосподарств. Цей захід сприятиме технологічному розвитку дрібних сільгоспвиробників, що, у свою чергу, підвищить їх кредитоспроможність.

Місце проведення: с. Гірне, Стрийський район, Львівська область.

24 лютого 2015 року

Семінар з впровадження кредитного продукту «Енергозбереження», Київ

24 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест проводить семінар з питань розробки кредитного продукту «Енергозбереження». Мета семінару полягає в сприянні подальшому впровадженню зазначеного кредитного продукту в спілках – учасниках Робочої групи Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (ВАКС). У семінарі візьмуть участь спеціалісти кредитних спілок – учасниць Робочої групи ВАКС.

Місце проведення: м. Київ.

25 лютого 2015 року

Семінар «Розвиток тепличних господарств на базі малих товаровиробників», Київ

25 лютого 2015 року Проект USAID АгроІнвест в рамках V міжнародного промислового ярмарку обладнання та технологій для тепличної галузі «Тепличне господарство» проводить семінар «Розвиток тепличних господарств на базі малих товаровиробників». Під час семінару учасники отримують знання щодо інноваційних механізмів створення та розвитку тепличних господарств.

Місце проведення: ВЦ «КиївЕкспоПлаза», Київ, вул. Салютна, 2-Б.

26-27 лютого 2015 року

Засідання керівництва кредитних спілок – учасників Програми кредитування розвитку (DCA), Київ

26-27 лютого 2015 року відбудеться засідання керівництва кредитних спілок – учасників програми DCA, на якому будуть обговорені такі питання, як започаткування робо-

ти уповноважених співробітників кредитних спілок в електронній системі звітності, розглянуті питання класифікації кредитних угод щодо їх приналежності до фокусних сегментів Програми, ухвалені плани проведення промоційно-освітніх заходів для підвищення обізнаності потенційних та наявних членів кредитних спілок з новими можливостями фінансування, які надає співробітництво кредитних спілок у рамках Програми. Також представник фінансової компанії ОЙКО

Кредит Україна, пані Світлана Зарицька, ознайомить керівництво кредитних спілок з вимогами кредиторів до стандартних процедур та політик оцінки ризиків кредитування та управління кредитним портфелем, які необхідно впровадити для набуття дієвих джерел зовнішнього фінансування грошових потоків кредитних спілок для збільшення їх кредитних можливостей.

Місце проведення: Львівська область.

АгроІнвест у ЗМІ

- Якою уряду і аграрній спільноті бачиться нова регуляторна політика в аграрній сфері
- Хто може профінансувати аграрний бізнес?
- Л.Козаченко про стратегічні завдання АПК у нових соціально-економічних умовах
- Механізм використання орендарем переважного права на укладення договору оренди землі на новий строк
- Представники компанії ТОВ Агроріск прийняли участь у семінарі «Бюджетування та управлінський облік у свинарстві»
- Національна кухня
- Боротьба з корупцією у земельних відносинах: дійсність чи імітація?
- Тренінги от USAID АгроІнвест
- ЗЕМЛЮ - ФЕРМЕРУ: Особливості створення та діяльності фермерських господарств. Основні питання набуття земельних ділянок: приватизація, оренда, емфітевзис тощо
- ВІДБУЛИСЯ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ З КООПЕРАЦІЇ
- Десять кроків... тупцювання на місці?
- Як проходить боротьба з земельною корупцією в Україні
- Ех, яблучко, куди котишся?
- Микола Гриценко: «Якщо 1 січня норми «харчового» закону набудуть чинності, тваринницька продукція почне масово ховатися в тінь»
- ЗЕРНА ДОСТАТНЬО. ЗАГРОЗИ ПРОДОВОЛЬЧІЙ БЕЗПЕЦІ НЕМАЄ
- Іспанська кооперація на поміч
- СУСПІЛЬНИЙ ЗАПИТ НА АГРАРНІ РЕФОРМИ
- Чи вдасться розкрячати вітчизняний АПК
- Локальні ринки вирішують стратегічні завдання
- Николай Гриценко: Локальные рынки решают стратегические задачи
- Які перспективи має вітчизняний аграрний ринок — думка експерта
- Грантова програма Проекту USAID Агроінвест
- Кредитним спілка потрібна негайна допомога
- ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. ЩО «ПРОІЗРОСТАЄ»?
- Українському сільському зеленому туризму - європейський напрямок
- Чи відповідає намічена в Коаліційній угоді дорожня карта розвитку аграрного сектора

Микола Гриценко: локальні ринки вирішують стратегічні завдання

Половина сільськогосподарської продукції, яку виробляє вітчизняний агропромисловий комплекс, продається всередині країни, і стільки ж – на зовнішніх ринках. Щорічний приріст загального обсягу виробництва цієї продукції складає до 8%. Експерти прогнозують, що питання її реалізації, яке вже сьогодні потрапляє до розряду проблемних, найближчим часом ще більше загостриться. І якщо не взятися за його вирішення вже зараз, то невдовзі в аграрній галузі може скластися кризова ситуація, пов'язана з браком каналів реалізації виробленої продукції.

Фахівці твердять, що такого вкрай небажаного перебігу подій можна уникнути, якщо якнайшвидше взятися за створення повноцінної мережі організованих ринків, які забезпечать просування сільськогосподарської продукції від її виробників до споживачів, в тому числі, й закордонних. Чільне місце в цій мережі мають посісти не тільки масштабні оптові ринки, які вже доволі тривалий час функціонують в окремих регіонах України, а й локальні та місцеві.

Про стратегічну роль локальних ринків говоримо з керівником напрямку «Розвиток ринкової інфраструктури» Проекту USAID «Агроінвест» Миколою ГРИЦЕНКОМ.

- Чому останнім часом виникла гостра потреба в локальних ринках?

- Потреба в таких ринках існує давно, але останнім часом ця проблема набула офіційного статусу. Тому що питання розбудови локальних ринків передбачене в Коаліційній угоді. Там чітко сказано – необхідно розробити проект закону про локальні ринки.

- Тобто, питання впирається в необхідність розробки та ухвалення закону про локальні ринки?

- Ні, до нього треба підходити ширше. Тому що закон про локальні ринки – це лише частина роботи, яку треба виконати.

Інфраструктура аграрного ринку – це мережа руху сільськогосподарської продукції. Саме так її треба сприймати. І ця мережа в Україні має будуватися за відповідними законами і принципами.

Якщо брати сьогоднішній день, то ця мережа мала б складатися з потужних ринків національного рівня, ринків середнього і нижчого рівнів. Тобто, йдеться про трирівневу систему, в якій локальним ринкам відводиться вагома роль.

До першого (найвищого) рівня належать оптові ринки сільськогосподарської продукції національного масштабу. Їх створення і діяльність регулюється законом

«Про оптові ринки сільськогосподарської продукції», який був ухвалений Верховною Радою 2009 року.

До другого рівня належать локальні ринки. За розрахунками експертів, на теренах України їх мало б бути порядку 70-80. Це ринки міжрайонного значення. Відтак, на рівні області залежно від концентрації виробництва сільськогосподарської продукції могло б бути від трьох до п'яти таких ринків.

І третій рівень – це місцеві оптово-роздрібні ринки. Їх, за різними підрахунками, в Україні нараховується десь 1,5-2 тис. Частина з таких ринків створюється просто посеред вулиць. Вони мають напівофіційний характер і тому не присутні в офіційній статистиці.

На відміну від оптових, ринки другого і третього рівнів законодавчо нерегульовані, що негативно позначається не лише на їх роботі, а й на збуті сільгосппродукції та забезпеченні нею споживачів.

- Як же регулюється діяльність таких ринків на сьогодні?

- Їх діяльність регулюється спільним наказом Міністерства економіки, Міністерства внутрішніх справ і деяких інших відомств. Він датований ще 2002 роком. Відтоді суттєво змінилися економічні умови, санітарні, ветеринарні вимоги до якості та безпечності сільськогоспо-

дарської продукції тощо. Але всі досі користуються тим наказом. Зважте – навіть не постановою Кабінету Міністрів.

Тож сьогодні виникає нагальна потреба законодавчо врегулювати діяльність локальних і місцевих ринків. Як на мене, було б доречно ухвалити єдиний закон. Він міг би називатися «Про продовольчі ринки» або «Про ринки сільськогосподарської продукції». Цей закон мав би складатися з трьох розділів. Перший би присвячувався оптовим ринкам, другий – локальним, а третій – місцевим.

Та маю сказати, що не всі фахівці поділяють цю думку. Є й такі, які схиляються до необхідності створення окремого закону для локальних ринків. В цілому ця ідея є слушною, проте слід розуміти, що за такого підходу доведеться готувати окремий закон і для місцевих ринків. Тож, на мою думку, доцільніше було б мати комплексний законодавчий акт, який би врегулював всі ці питання системно.

- Хто продаватиме на локальних ринках сільськогосподарську продукцію?

- Ми передбачаємо, що локальні ринки повинні бути ринками виробничого типу. Так заведено в Європі. Ці ринки максимально наближені до виробників сільськогосподарської продукції. Тому переважно саме вони і мають бути основними операторами (продавцями) на таких ринках.

Продавати на локальних ринках можуть також представники об'єднань виробників сільськогосподарської продукції. У даному разі йдеться про об'єднання особистих селянських господарств, які гуртуються в кооперативи. Отож, відпадає потреба кожному селянину продавати на локальних ринках власну продукцію.

- Як структурно можуть виглядати локальні ринки?

- Вони мають складатися з майданчиків для торгівлі з фермерських автомобілів і логістичних центрів. Це дозволить формувати товарні партії сільськогосподарської продукції, яка вирощується дрібними виробниками. У якості дрібнооптових покупців можуть виступати власники кафе, ресторанів, приватні підприємці, які займаються роздрібною торгівлею, тощо.

Свою нішу на локальних ринках можуть знайти й більш серйозні трейдери – представники оптових ринків, представники інших регіонів. Вони будуть здатні формувати товарні партії і переміщати їх у ті регіони або на ті ринки, де потреба в тій чи іншій сільгосппродукції особливо зростає.

- Чи можуть на локальні ринки у якості продавців заходити великі виробники сільськогосподарської продукції?

- Звичайно, що можуть, але, скоріш за все, вони це робитимуть не регулярно, а в міру необхідності.

Річ у тому, що великі виробники, наприклад, такі, як тепличні комбінати, мають стійкі відносини з торговими компаніями, з мережами супермаркетів і постачають їм свою продукцію прямо зі складів. Але якщо в якийсь момент у них виявиться надлишок такої продукції, вони можуть запропонувати її до продажу на локальних ринках.

- На оптових ринках сільськогосподарська продукція мусить продаватися оптовими партіями. Щоправда, у нас цей принцип досі не працює на повну міру. Так, на київському оптовому ринку «Столичний» запропоновану до продажу продукцію можна купити і в роздріб. Який принцип торгівлі буде застосовуватися на локальних ринках?

- Якщо говорити про оптові ринки, то, справді, за міжнародними стандартами, продукція на них має продаватися оптовими партіями. Проте, на жаль, в Україні дотепер відсутнє чітке визначення, що таке оптова партія. Тому на оптових ринках продукція продається як оптом, так і в роздріб.

На сьогодні статус оптового ринку національного рівня в Україні отримали 12 об'єктів. З них лише два – працюють. Це – львівський «Шувар» і київський «Столичний».

Донецький оптовий ринок не працює, мариупольський – також, інші не побудовані або їх будівництво призупинене.

Що стосується локальних ринків, то, на думку фахівців, це мають бути оптово-роздрібні ринки. Левова частка, а це десь 70%, має припадати на оптову торгівлю і логістичний майданчик, а решта – на роздрібну торгівлю. Бо ці ринки створюються в регіонах виробництва, і ми не бачимо потреби забороняти на них роздрібну торгівлю. Але для неї має бути виділений окремий майданчик.

- Чи здатні локальні ринки забезпечити безпечність сільськогосподарської продукції, яка пропонується до продажу?

- Ми вважаємо, що ця контрольна функція є однією з основних, яку мають виконувати оптові ринки національного рівня і локальні ринки. І вони спроможні її виконувати доволі успішно. Річ у тому, що на такі ринки повинна надходити продукція з документальним

підтвердженням її походження. А це вже перший елемент її безпечності, тому що, завдячуючи йому, завжди можна відслідкувати, звідки вона надійшла на продаж.

А, по-друге, ринок – це місце цивілізованої торгівлі, де присутні служби контролю. Вони роблять відповідні аналізи. Це один із найважливіших елементів організованого збуту сільськогосподарської продукції.

- Чи спроможні локальні ринки просунути українську сільськогосподарську продукцію на зовнішні ринки?

- Однозначно, так. Це друга функція цих ринків – створення платформи для формування товарних партій. І якщо на цьому ринку ще буде сформовано підрозділ щодо надання сервісу із передпродажної підготовки (пакування, фасування за міжнародними стандартами) і служба підтвердження походження та якості, однозначно такий ринок може бути майданчиком для збуту продукції не лише в межах країни, а й за кордон.

- В яких українських регіонах локальні ринки вже функціонують?

- Сьогодні працює близько 20 таких ринків. Серед них – «Декор-агро» в Полтавській області, «Хмельницька універсальна компанія» – в Хмельницькій області, «Харківський оптовий ринок сільськогосподарської продукції» – в Харківській області, «Букотрейдинг» – в Чернівецькій області, «Домекс» – у Тернопільській області.

- Кому мають належати локальні ринки і хто му- сить долучатися до їх створення?

- За організаційно-правовою основою локальні ринки можуть бути кооперативними, муніципальними і приватними.

В Європі до 90% ринків є муніципальними. Подібне вже практикується і в Україні. Так, нині розробляється проект створення ринку у формі комунального підприємства Тернопільської районної ради. Маю зазначити, що це дуже перспективний проект.

У Херсонській області «АгроІнвест» супроводжує створення локальних ринків кооперативного типу. Фермери об'єдналися в кооперативи, домоглися виділення зе-

мельних ділянок і створюють кооперативні ринки.

У багатьох випадках маємо й приватні локальні ринки. Вони також успішно працюють.

- Які проблеми стримують створення та розвиток локальних ринків?

- Я не говоритиму про всі проблеми, бо їх дуже багато. Зупинюся лише на одній, але найсуттєвішій. Йдеться про неврегульованість питання виділення земельних ділянок.

Річ у тому, що земельні ділянки, які виділяються під оптові ринки, не потребують зміни їх цільового призначення. Бо оптові ринки залишаються об'єктами аграрної інфраструктури.

З локальними ринками все складається інакше. Через відсутність законодавчого забезпечення досі не визначено їх офіційний статус. Відтак, виникають проблеми з виділенням для них земельних ділянок, зі зміною їх цільового призначення. І навіть якщо ви залагодите всі ці питання, то в підсумку маєте заплатити до бюджету чималеньку суму, ще не розпочавши будівництво.

- Як сьогодні вирішується проблема законодавчого забезпечення локальних ринків?

- Минулого року Проект «АгроІнвест» спільно з партнерами розробив комплексну програму розвитку ринків сільськогосподарської продукції в Україні, включаючи попереднє техніко-економічне обґрунтування, що базується на відповідних дослідженнях. Цей документ має стати відправною точкою для розробки комплексного законопроекту. Ми сподіваємося, що цього року робота піде набагато активніше. Тому що необхідність розробки і ухвалення закону про локальні ринки передбачена в Коаліційній угоді, а також у плані роботи Міністерства аграрної політики і продовольства. Тож налаштуємо себе на результативну співпрацю, на те, що локальні ринки таки отримають законодавче підґрунтя.

Максим НАЗАРЕНКО,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

14 січня 2015 року

Чи вдасться розкріпачити вітчизняний АПК?

Про необхідність запровадження нової регуляторної політики в сільському господарстві йшлося давно. Віднедавна Міністерство аграрної політики та продовольства у цьому напрямку зробило перші вагомі кроки. Наскільки дієвими вони виявляться, чи посилять бізнесову самостійність, а відтак, і ініціативність, чи сприятимуть подальшому розвитку сільських територій? Про це йшлося під час чергового засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, яке відбулося 23 січня.

Свій серед своїх

Вперше на засіданні Прес-клубу Володимир Лапа виступив в якості заступника міністра аграрної політики та продовольства. Ще зовсім недавно він обіймав посаду генерального директора Українського клубу аграрного бізнесу. Тож серед доповідачів, котрі переважно представляли громадський сектор, почувався впевнено.

Або, як кажуть, був своїм серед своїх.

Ще до набуття статусу держслужбовця високого рівня Володимир Лапа активно виступав проти надмірного державного регулювання діяльності аграрного бізнесу. А тепер у міністерстві відповідає за напрямок роботи, що передбачає дерегуляцію, а відтак, і створення передумов для того, аби сільське підприємництво почувалося розкутіше та впевненіше.

І хоча з моменту перебування на високій державній посаді сплинуло зовсім мало часу, Володимир Лапі вже є про що звітувати. За його словами, міністерство вже опрацювало велику кількість документів, які зараз перебувають на фінальній стадії їх прийняття. В першу чергу, це стосується проекту закону «Про внесення змін до законів України щодо спрощення умов ведення бізнесу».

На переконання Володимира Лапи, це знаковий документ. «Зокрема, він передбачає скасування проектів сівозмін». На них давно нарікали сільгоспвиробники. Вони доводили, що сівозміни створюють додаткове і невиправдане навантаження на бізнес. Водночас вони давали чиновникам можливість контролювати його діяльність, а за першої можливості – застосовувати до нього штрафні санкції.

Згаданий законопроект також передбачає можливість укладання угод реєстрації прав оренди на землі сільськогосподарського призначення особистих селянських господарств. Як зауважив Володимир Лапа, «це питання вкрай актуальне, тому що при розпаюванні частково ці землі відводилися для ведення сільськогосподарсь-

кого виробництва, а частково – для ведення особистого селянського господарства. Насправді – це ті самі паї, які люди здають в оренду, і ми відкриваємо можливості для того, щоб вони уклали договори оренди і реєстрували їх у реєстраційній службі».

Серед регуляторних новацій, які мають узаконитися найближчим часом, – запровадження виключно грошової форми орендної плати за землю сільськогосподарського призначення. Певні зміни відбудуться в рибному господарстві. В той же час вирішується ціла низка питань щодо подальшого розвитку органічного виробництва. Відповідно до них, вже не чиновники мають вирішувати, в яких зонах буде вирощуватися чиста продукція, а представники відповідних сертифікаційних центрів.

Позитивно вирішується ціла низка питань, пов'язаних із реєстрацією земель сільськогосподарського призначення. «Зокрема, передбачається можливість делегування таких повноважень органам місцевої влади», – сказав Володимир Лапа і додав, що й нотаріуси у цьому питанні отримають більші повноваження.

Володимир Лапа запевнив, що в разі ухвалення Верховною Радою законопроект відбудеться значне скорочення істотних умов договору оренди землі. «Їх надмірна кількість спричиняла непоодинокі випадки рейдерських схем, коли, користуючись такою кількістю істотних умов, унеможлилювалася робота сільгоспідприємств».

Іншою важливою новацією, яка буде запроваджена новим законом про державну підтримку аграрного сектору, який зараз розробляє міністерство, є забезпечення максимальної прозорості при розподілі державної допомоги аграріям. За словами заступника міністра, планується публікувати реєстр претендентів на отримання бюджетної допомоги та реєстр сільгосптоваровиробників, яким така допомога надана.

Законопроект спрямований також на спрощення веден-

ня бізнесу. Зокрема, передбачається скасування ветеринарних свідоцтв, які мають супроводжувати харчову продукцію тваринницького походження. Пояснення Володимира Лапи: «У даному випадку нова редакція закону «Про безпечність та якість харчових продуктів» адаптована до європейських директив і регламентів і не передбачає отримання таких документів. Тому ми їх взагалі вилучаємо із законодавства».

На фінальній стадії опрацювання перебуває постанова Кабінету Міністрів щодо питань дерегуляції господарської діяльності. За нею, видача фітосанітарного сертифікату має тривати до 24 годин. Також запроваджується добровільне отримання карантинного сертифікату. В Комітеті Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин вже розглянуто законопроект щодо передачі державних земель сільськогосподарського призначення місцевим громадам. Тривалий час ними опікувалося Державне агентство земельних ресурсів і, за словами Володимира Лапи, траплялися непоодинокі випадки, коло воно зловживало покладеними на нього повноваженнями.

Володимир Лапа підсумував: «Ви можете переконатися, що зараз Міністерство аграрної політики та продовольства достатньо активно працює в питаннях дерегуляції сільського господарства. Ми розуміємо, що зараз у держави обмежені можливості щодо підтримки бізнесу. Тож наше завдання полягає в тому, аби створити для бізнесу комфортні умови, а також новий інвестиційний клімат в аграрній економіці».

Громадські об'єднання готові підставити плече державним структурам

Леонід Козаченко донедавна також представляв громадський сектор. Він очолював одне з потужних об'єднань – Українську аграрну конфедерацію. Водночас мав і чималий досвід державного управління, який накопичив під час перебування на посаді віце-прем'єра з аграрних питань. Тож на наявні проблеми в сільському господарстві і шляхи їх вирішення дивиться і як громадський діяч, і як урядовець, а сьогодні ще і як законодавець – член Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин.

За його словами, «якщо Міністерству аграрної політики та продовольства вдасться зробити те, що воно нині декларує, то, я думаю, в сільському господарстві відбудуться позитивні зрушення, і воно матиме можливості для подальшого розвитку».

Але ці можливості, на переконання Леоніда Козаченка, стануть реальністю, якщо аграрне міністерство не лише тісно співпрацюватиме з громадським сектором, а й наважиться передати йому частину управлінських і контролюючих функцій. Про необхідність такого кроку говорилося давно, але сьогодні випала реальна нагода здійснити його. І тому треба нею скористатися.

Леонід Козаченко зазначив, що подібне практикується в

Європі. Наприклад, сертифікати про відсутність ГМО у вирощеній продукції можуть надавати приватні структури. Можливостями державних структур виробник може скористатися як альтернативним варіантом.

Леоніда Козаченка вважає, що в Україні є чимало потужних об'єднань, які вже професійно зросли, мають належне кадрове і технічне забезпечення, тож здатні перебрати на себе частину управлінських функцій, що їх виконують державні органи. Серед них він назвав асоціацію «Укрцукор», яка тривалий час працює на галузевому ринку і до складу якої входять усі виробники цукру. Народний депутат розповів, що витратив кілька років, аби переконати своїх опонентів з урядових структур у здатності «Укрцукру» розподіляти квоти щодо реалізації цукру, виробленого в Україні, на внутрішньому і зовнішньому ринках, а також квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю.

Перерозподіл функцій і обов'язків між державними структурами і громадським сектором, на переконання Леоніда Козаченка, має стати складовою реформування системи державного управління. І це позитивно вплине на подальшу дерегуляцію.

Дискутована семирічка

«У мене та моїх колег є побоювання стосовно того, що до земельних питань ми підходимо трохи однобоко. В першу чергу, це стосується запровадження мінімального семирічного терміну оренди земель сільськогосподарського призначення». Так розпочав свій виступ під час засідання Прес-клубу заступник керівника Проекту USAID «Агроінвест» Олександр Каліберда. І нагадав, що такий термін зафіксований у Коаліційній угоді, отже, є підстави очікувати, що він буде законодавчо закріплений у майбутньому.

Олександр Каліберда виступає проти фіксації мінімального терміну оренди, тим паче, на такий довгий період. Бо такий підхід суттєво обмежує права землевласників. Під час здійснення земельної реформи селяни отримали у власність земельні паї, але через наявні законодавчі перепони і ті, які вже нині планується запровадити в подальшому, а також через чинний земельний мораторій не можуть на свій розсуд розпорядитися власними гектарами. Можливості в них обмежені: або передати земельні ділянки в довгострокову оренду, або самостійно господарювати на них. Останнє в умовах суцільного безгрошів'я, майже повної відсутності техніки та державної фінансової підтримки здійснити надто складно або й зовсім нереально.

Поки що дискусії стосовно можливого мінімального терміну оренди точаться на рівні фахівців. До них не вступають ті, кого вони стосуються безпосередньо. І на те, за твердженням Олександра Каліберди, є об'єктивні причини: «Дрібні землевласники не об'єднані. Вони не мають консолідованого голосу. Тому не можуть впливати на процеси».

Інша проблема, яка хвилює експерта, – дієвість ухвалюваних законодавчих норм, їх реалізація на практиці. «Ми дуже багато уваги привертаємо до того, яке законодавство приймається, – підкреслив Олександр Каліберда. – Натомість мало уваги звертаємо на те, як воно виконується». Тому він запропонував запровадити показники, які визначатимуть ефективність роботи керівників державних та місцевих органів влади. «Моя пропозиція наступна – призначення, скажімо, нового керівника реєстраційної служби повинно супроводжуватися кількома обов'язковими умовами. Одна з них – через 4 місяці черги на реєстрацію договорів оренди повинні зникнути. Інакше цей керівник з великою ганьбою має піти з посади. Так мусить відбуватися, особливо, в нинішній час, коли держава перебуває у вкрай складній ситуації».

Від дерегуляції - до регуляторної політики

За словами завідувачої Відділом економіки і політики аграрних перетворень Інституту економіки та прогнозування НАН України Олени Бородіної, питання дерегуляції постало на порядок денний у країнах Північної Америки та Європи ще в 70-ті роки. Тоді йшлося про необхідність суттєво зменшити державний вплив на бізнес, образно кажучи, відпустити його у вільне плавання. Очікувалося, що це забезпечить його максимальну результативність.

Проте вже в наступному десятилітті з'ясувалося, що повна свобода бізнесу призвела до вкрай важких соціально-економічних та екологічних наслідків, бо підприємці переважно дбали про власні інтереси, нехтуючи суспільними. І тоді виникла необхідність ухвалення нових регуляторних впливів і підвищення ефективності вже існуючих. Це був другий етап розвитку, який називався «регуляторною реформою».

У 2000-х роках, твердить Олена Бородіна, почали говорити вже про регуляторну політику як таку, що базується на певних принципах, засадах і імплементується в державну аграрну політику. «Якщо рухатися за цією градацією, то все те, що нам представив уряд, свідчить, що ми зараз перебуваємо в 70-х роках. Бо весь час говориться про зняття, скасування тих чи інших обмежень тощо. Я не кажу, що цього не потрібно робити, але необхідно також пропонувати щось нове і підвищувати ефективність чинного».

Для чого запроваджується регуляторна політика? Олена Бородіна поставила це питання і сама дала на нього відповідь: «Для того, щоб створити сприятливе регуляторне середовище, що орієнтується на забезпечення суспільних інтересів, а відтак, інтересів держави, бізнесу і громадського сектору».

На її думку, громадський сектор повинен бути представ-

лений широко. Бо йдеться про 4,5 млн. особистих селянських господарств, 20% яких, по суті, є комерційними сімейними фермами, а їх голосу ніхто не чує. Крім цього є ще 40% напівкомерційних особистих селянських господарств. Частина продукції вони виробляють для власного споживання, а частину – для реалізації на товарному ринку. Є ще 40% особистих селянських господарств споживчого типу. Вони виробляють продукцію винятково для власних потреб. «І це вже саме по собі є дуже великим благом для держави, тому що всі ці люди самі себе забезпечують, на них не треба витратити бюджетні кошти, яких завжди бракує. Але підтримати їх споживчу діяльність і дати їм можливість впливати на аграрну політику конче потрібно».

Що ж нового треба впровадити, аби регуляторна політика в Україні відбулася? Понад усе, підкреслила Олена Бородіна, слід захистити економічну конкуренцію на основі створення рівноправних умов для всіх суб'єктів господарювання. «Необхідно продемонструвати ініціативу щодо законодавчого закріплення аграрного устрою, який створився в державі». Він складається з корпоративного сектору, куди входять великі агропромислові структури й товариства з обмеженою відповідальністю, фермерські господарства, і індивідуального сектору – його представляють сімейні ферми і споживчі господарства. Важливо відпрацювати таку державну політику в аграрній сфері, яка задовольняє інтереси кожного з цих секторів.

Друге, що необхідно зробити, – подолати дискримінаційне становище сімейного фермерства, особливо, в його комерційній діяльності, відкрити йому доступ до ринків капіталів, збуту продукції і ресурсів. І відпрацювати систему соціального забезпечення цих господарюючих суб'єктів.

І, нарешті, на законодавчому рівні треба закріпити компліментарність сільського господарства і села. «Тобто, тісного зв'язку між сільським господарством і селом. Тому що треба перейти до такої політики, яка діє в Європейському Союзі і яка передбачає, що без сільського господарства немає села, а без села немає сільського господарства».

Допоки такої регуляторної політики не запроваджено, Україна, за даними Олени Бородіної, щороку втрачає 20 сільських населених пунктів.

Максим НАЗАРЕНКО,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань
27 січня 2015 року

Десять кроків... тупцювання на місці?

Корупцію в земельній сфері називають однією з найбільших виразок української економіки. Тож навесні минулого року фахівці Асоціації «Земельна спілка України» за активного сприяння Проекту USAID «АгроІнвест» розробили програму «10 кроків для подолання корупції у земельних відносинах» і невдовзі презентували її громадськості та запропонували до розгляду й підтримки центральним органам влади. Чи вдалося досягти відчутних результатів у реалізації цієї програми? Про це йшлося під час чергового засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань 29 січня.

Некваліфіковані реформи

Момент підготовки програми був обраний напрочуд вдало. На той час відбулися суттєві зміни в українській владі, які додали сподівань на здійснення швидких та радикальних реформ з користю для країни та її громадян.

З цього почав свій виступ доктор економічних наук, завідувач кафедри землевпорядного проектування Національного університету біоресурсів і природокористування України Андрій Мартин. Проте сподівання авторів програми на отримання позитивних результатів у стислі терміни не виправдалися. За цей час опинився в склад Верховної Ради, двічі «перезавантажений» уряд, але справи далі слів не просуваються. «Нам багато розповідають про те, що у державі війна, тож більше уваги треба приділяти їй і менше – реформам. На моє глибоке переконання, війна – це якраз той час, коли держава має забути про всі старі корупційні схеми і, навпаки, швидко змінити все для того, щоб економіка могла розвиватися», – підкреслив Андрій Мартин.

На прес-конференції він проаналізував ситуацію в усіх десяти сферах, в яких програмою пропонувалося зробити кроки, спрямовані на подолання корупції, і з жалем констатував, що «серйозних зрушень не відбулося».

Одна з тих пропозицій стосувалася необхідності відмовитися від безоплатної роздачі державних земель, тобто, від безкоштовної приватизації. Бо саме вона, на переконання Андрія Мартин, є найбільшим джерелом земельної корупції. «Земля на мільярди гривень щорічно роздається в Україні безоплатно. Причому роздається в дуже хороших місцях. На безоплатній роздачі, зокрема, зав'язана, так звана, «елітна корупція». Це коли особи, які мають доступ до вищих еше-

лонів влади, можуть досить швидко перерозподіляти цінні активи держави».

Доповідач пояснив, що земля залишається чи не єдиним видом нерухомого майна, яке можна цілком офіційно безкоштовно роздавати. Це нічим не стримується, бо на сьогодні немає навіть законопроекту, який би міг покласти край цьому процесові. Більше того, депутати не наважуються навіть на його розробку, можливо, побоюючись людського невдоволення і в такий спосіб дбають про своє політичне майбуття. А може – просто руки не доходять.

Андрій Мартин привернув увагу ще до одного моменту – за умов чинного мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення чиновники примудряються ними розпоряджатися на безкоштовній основі і мати від того зиск. «У нас повно схем, коли на фермерів – і реальних, і фіктивних – оформляються величезні площі землі. Я думаю, ще один рік, і земель сільськогосподарського призначення державної власності не залишиться, їх просто чиновники роздадуть».

До того ж проблема безоплатної приватизації землі суттєво погіршує фінансові можливості територіальних громад, вважає Андрій Мартин. І якщо відмовитися від неї, це посилює ефективність цих громад і зіграло б на користь децентралізації, про необхідність якої так багато говорять останнім часом.

У цьому контексті доречним виглядав і наступний крок програми, який передбачав передачу більшої частини земель державної власності у власність територіальних громад. Тут, за словами доповідача, певні зрушення все-таки відбулися. Зокрема, у Верховній Раді з'явилися відповідні законопроекти, тож можна сподіватися на їх ухвалення. «Насправді нам для децентралізації не треба змін до Конституції. Потрібно вирішити два головних питання: місцевим громадам необхідно

віддати землю і створити нормальні бюджети. Якщо вони будуть вирішені, то місцеві громади почуватимуться набагато потужнішими і відповідальнішими, ніж були раніше».

Нещодавно розпочалася реорганізація Держземагентства. Воно перетворюється на Державну службу геодезії, картографії та кадастру. Водночас ліквідується Державна реєстраційна служба. Її повноваження передаватимуться Міністерству юстиції. Але де-факто ситуація наразі залишається майже незмінною – це стосується і законодавства, і чинних проблем, пов'язаних з реєстрацією прав та реєстрацією земельних ділянок. «Державні підприємства, які паразитували на адміністративних послугах, успішно продовжують на них паразитувати і далі», - підкреслив Андрій Мартин.

«Торік у нас взагалі сталася неординарна подія – Центр державного земельного кадастру ще й запатентував програмне забезпечення, яке використовується для ведення державного земельного кадастру, - додав доповідач. – Воно тепер формально належить 16 фізичним особам». А це вкрай небезпечно: у будь-який момент вони можуть заборонити використовувати це програмне забезпечення чи підвищать вартість ведення державного кадастру.

Усі зміни, які нещодавно відбулися в питаннях плати за землю, на думку Андрія Мартина, майже не зачепили наявних корупційних схем – приміром, диференційованих можливостей встановлювати орендну плату на розсуд чиновників, великої кількості пільг, що дозволяють не платити податок значній кількості землевласників і землекористувачів тощо.

Єдине помітне досягнення в реалізації програми – це скасування Кабінетом Міністрів податкової оцінки. Донедавна без участі оцінювачів не можна було укласти у нотаріуса угоди про купівлю чи продаж будь-якого майна. При цьому таку оцінку було дозволено проводити лише невеликому колу оцінювачів, які користуючись монополією становили, брали за свої послуги великі суми коштів. Ліквідація цього непотрібного інституту стала єдиним успішним кроком з десяти намічених.

Підсумок Андрія Мартина невтішний: «Вікно можливостей щодо проведення справді реальних реформ для України потихеньку зачиняється. Нові чиновники вже адаптуються на старих корупційних потоках, всім знову стає комфортно, ніхто з них не хоче змін. Але ми маємо розуміти, що без реальних реформ покращень не буде. Тим паче, у цій складній ситуації, в якій зараз перебуває наша держава».

Нові законодавчі ініціативи

Член Ради Асоціації «Земельна спілка України» Сергій Біленко констатував, що попри те, що програма «10 кроків для подолання корупції у земельних відносинах» була розіслана в усі дотичні інстанції, чинна виконавча влада її «не помітила». Єдині, з ким вдалося знайти спільну мову, - це Міністерство аграрної політики та продовольства. Решта міністерств та відомств наразі тримають мовчазну паузу.

На думку Сергія Біленка, в Україні не змінилися самі підходи до боротьби з корупцією. «Як і раніше, розробляються нікому не потрібні доручення, нікому не потрібні плани дій». Зрештою, більшість із них можуть так і залишитися на папері, отже, відбудеться звичайна імітація замість реальних перетворень.

При цьому Сергій Біленко послався на здійснювану реорганізацію Держземагентства на Державну службу геодезії, картографії та кадастру. «Можна порівняти положення про нову Службу і про Держземагентство. Абсолютно дзеркальні документи. І, мабуть, Україна – єдина країна в світі, де геодезична служба торгуватиме землею. Так у нас вийшло».

Говорячи про необхідність боротьби з корупцією в земельній сфері, Сергій Біленко також привернув увагу присутніх до необхідності здійснення децентралізації щодо управління землями державної власності. За його словами, понад 80 років поспіль у нас землею розпоряджались органи, безпосередньо обрані людьми. Тобто, сільські, селищні та міські ради. Однак 20-02 року ситуація докорінно змінилася. Це сталося після ухвалення нового Земельного кодексу. За ним переважна більшість державних земель, а це 80-88% території України, було віддано в розпорядження органів, чиновники яких призначаються в Києві. Йдеться про голів районних та обласних держадміністрацій. «А з 2013 року у нас взагалі апофеоз – центральні органи виконавчої влади із земельних ресурсів розпоряджаються кожним клапчиком державної землі сільськогосподарського призначення», - провадив Сергій Біленко.

Тому автори програми не випадково пропонують кардинально змінити цю ситуацію і повернути місцевому самоврядуванню те, що в нього було відібрано в рамках побудови нинішньої вертикалі влади. Спеціально для цього групою народних депутатів України було розроблено законопроект №1159, відповідно до якого землі державної власності за межами населених пунктів, крім тих, на яких розташовані державні об'єкти, пропонується передати в комунальну власність базового рівня.

Кілька тижнів тому відбулося засідання Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин, на якому згаданий законопроект був підтриманий і рекомендований до ухвалення в сесійній залі. «Сподіваємося, що найближчим часом він потрапить на розгляд Верховної Ради. І це стане лакмусовим папірцем, щоб з'ясувати, чи має влада намір проводити реальні реформи», - підкреслив доповідач.

Він також розповів, що непроста доля складається в іншого законопроекту, який стосується автоматичного перенесення всіх відомостей Державного земельного кадастру, які були зібрані до 2012 року, до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. «Люди роками отримували державні акти, реєстрували договори оренди, а в 2013 році з'ясувалося, що все, що зареєстровано державою за дуже великий період, треба ще раз перереєструвати».

Згідно з чинним законодавством, на реєстрацію відводиться 14 календарних днів. Проте ця норма часто не витримується, процедура розтягується на місяць, на півроку, а часом навіть і на рік. І люди змушені платити великі хабарі, щоб прискорити справу. Між тим, автоматичне перенесення «старих» даних до нового реєстру докорінно вирішує наявну проблему.

Цей законопроект у першому читанні був ухвалений Верховною Радою попереднього скликання. Але до другого читання не дійшло. «Зараз ми робимо все, щоб виправити ситуацію», - зазначив Сергій Біленко.

На необхідності серйозних законодавчих змін наголосила й виконавчий директор Спілки землевпорядників України Анна Нагнибіда. За її словами, «перш за все, треба зробити просте і лаконічне законодавство у сфері земельних відносин. Воно у нас досить складне, незрозуміле і доволі двозначне. А це породжує корупцію».

Антикорупційні дивіденди

Необхідність боротьби з корупцією в усіх її проявах задекларувала нова українська влада. Для себе вона визначила це пріоритетним завданням. Ініціативу активно підхопив громадський сектор і у своїх намірах подолання згаданих негативних проявів пішов набагато далі. Від слів він вдався до справ, зокрема, розробив лаконічну, чітку і легку до реалізації програму «10 кроків для подолання корупції в земельних відносинах». Такі ініціативи – цілком нормальне явище для громадянського суспільства, коли воно показує владі приклад, що і як треба робити. І не лише показує, а й демонструє готовність до співпраці з нею у вирішенні на-

мічених завдань.

Головний юридичний радник Проекту USAID «АгроІнвест» Павло Кулинич сказав, що цінність антикорупційної програми у земельній сфері полягає і в тому, що вона передбачає здійснення конкретних дій у конкретних ситуаціях. Вона пропонує зрозумілі, прозорі та маловитратні механізми, спрямовані на полегшення земельних відносин та зменшення рівня корупції в них. До того ж значна частина з 10 кроків по подоланню корупції у земельній сфері спрямована і на дерегуляцію земельних відносин.

Одна з цих пропозицій стосується скасування закону «Про державну експертизу землевпорядної документації». Йдеться про те, що за рахунок клієнта розробляється землевпорядна документація на відведення земельної ділянки. Згодом вона погоджується органами земельних ресурсів та іншими посадовими особами. А потому чиновники обласного рівня знов беруться перевіряти та затверджувати ці папери. За словами Павла Кулинича, насправді при цьому ніякої експертизи не відбувається, радше чиновники перевіряють кількість папірців, наявність печаток та підписів. Однак оминати цю процедуру сьогодні не дозволяє закон. Це приклад проблеми, яку можна і треба вирішити негайно. Все, що для цього потрібно, – це політична воля і бажання полегшити життя і умови ведення бізнесу для наших співгромадян.

Водночас Павло Кулинич більш оптимістично дивиться на перспективи боротьби з корупцією. Він нагадав, що з 1 січня поточного року Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, який містить «всі таємниці» про багатства наших можновладців, став публічним. «Допрацьовуються певні технологічні механізми щодо доступу до цього реєстру, до його відомостей, але він уже став відкритим». Тож певні антикорупційні дивіденди ми вже маємо.

Павло Кулинич також зазначив, що Проект «АгроІнвест» з великим задоволенням працює із Земельною спілкою України, яка розробила згадану програму. «Ми й надалі тісно співпрацюватимемо з цією громадською організацією, щоб кроки на подолання земельної корупції не просто накреслювалися, але й виконувалися», - підкреслив він.

Тарас ТЕРНІВСЬКИЙ,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

31 січня 2015 року

Проект USAID АгроІнвест

Вул. Володимирська, 4,
2-й поверх
м. Київ, 01001 Україна
Тел.: (+38044) 232-97-55
Факс: (+38044) 232-97-56

www.agroinvest.org.ua

Випуск цього Вісника став можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст випуску є винятковою відповідальністю авторів та необов'язково відображає точку зору USAID або уряду США.

Моя земля – моє право

У грудні 2012 р. Проект USAID АгроІнвест спільно з Українським освітнім центром реформ (УОЦР) розпочав інформаційно-просвітницьку кампанію з питань права власності на землю **"Моя земля – моє право"**.

Метою проведення інформаційно-просвітницької кампанії з питань права власності на землю є підвищення рівня обізнаності громадян – власників земельних ділянок про їхні земельні права, популяризація практики створення на місцях асоціацій дрібних землевласників, які сприятимуть захисту їх інтересів та посиленню позицій у переговорах з орендарями, просвіта громадян – дрібних землевласників – з метою формування в них спроможності приймати поінформовані рішення щодо купівлі-продажу земельних ділянок в умовах працюючого ринку сільськогосподарської землі, просвіта власників дрібних фермерських господарств з метою формування в них спроможності захистити свої господарства в умовах функціонуючого ринку землі (включно з просвітою з питань доступу до кредитів на придбання земельних ділянок та викупу на виплат; реструктуризації фермерських господарств тощо), роз'яснення цільовим аудиторіям змісту останніх законодавчих новацій, їх впливу на земельні права, ризики та можливості, що виникають у зв'язку з їх ухваленням, інформування всіх цільових категорій населення про наявних на місцях надавачів правової допомоги з надійною репутацією.

Зasadничим принципом проведення інформаційної кампанії є скоординоване як тематично, так і в часі поширення інформації в телевізійних і радіопрограмах, в радіо- і відеосюжетах, на засіданнях Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, через Інтернет, у друкованих інформаційних матеріалах, в ході проведення прес-турів. Така часова і тематична єдність дозволяє досягти ефекту масованого інформаційного впливу.

Радіо- і телевізійні програми транслюються на загальнонаціональних каналах. Обласними державними телерадіокомпаніями будуть запропоновані змонтовані програми для ретрансляції.

Усі випуски радіопрограм, телепрограм, ток-шоу на радіо, відео- і радіосюжети можна прослухати або переглянути на веб-каналі [YouTube](https://www.youtube.com).

Тематично узгоджені з радіо- і телевізійним продуктом інформаційні матеріали (коментарі, інформаційні повідомлення, інтерв'ю, аналітичні та роз'яснювальні матеріали) розміщуються на сайтах УОЦР, Проекту АгроІнвест та адресно поширюються серед журналістів, які спеціалізуються на висвітленні земельної тематики, та редакції центральних та місцевих ЗМІ, що ведуть рубрики з питань реформування земельних відносин. Поширювані у такий спосіб інформаційні матеріали пропонуються редакторам місцевих ЗМІ для безоплатного передруку та журналістам як фактаж в авторських публікаціях.

Проблеми, які виносяться для обговорення в ході проведення засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та прес-турів, споріднені з підготовленими інформаційними матеріалами, радіо- і телевізійним продуктом. Інформаційні матеріали, анонси радіо- і телевізійних програм, засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та останні новини про реалізацію програми "Моя земля – моє право" розміщуються на сайтах УОЦР і Проекту АгроІнвест.

Сторінка Національного прес-клубу у [Facebook](https://www.facebook.com)

У грудні 2014 року було підготовлено:

Інформаційні матеріали для ЗМІ:

- [Локальні ринки вирішують стратегічні завдання](#)
- [Чи вдасться розкряпачити вітчизняний АПК?](#)
- [Десять кроків...тупцювання на місці?](#)

Радіопередачі:

- [27.01.2015 "Дерегуляція - як один з напрямків нової аграрної політики"](#)
- [13.01.2015 "Новації в державній реєстрації речових прав на нерухоме майно: інформація стає доступнішою"](#)

